

Stanowisko Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych Ministerstwa Gospodarki odnośnie dopuszczalności udzielenia pełnomocnictwa osobie małoletniej

Kwestie udzielania pełnomocnictwa zostały uregulowane w przepisach art. 98 – 109 Kodeksu cywilnego, dalej: „k.c.”. Stosownie do art. 100 k.c. okoliczność, że pełnomocnik jest ograniczony w zdolności do czynności prawnych, nie ma wpływu na ważność czynności dokonanej przez niego w imieniu mocodawcy.

Z art. 100 k.c. wynikają trzy zasadnicze wnioski. Po pierwsze, pełnomocnik powinien mieć co najmniej ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Po drugie, dla oceny ważności czynności prawnej dokonanej przez pełnomocnika w imieniu reprezentowanego znaczenie ma zakres zdolności do czynności prawnych pełnomocnika w chwili dokonania czynności prawnej. Po trzecie, bez znaczenia dla ważności czynności prawnej pozostają w tym zakresie okoliczności subiektywne (podmiotowe) po stronie mocodawcy (np. jego wiedza o ograniczonej zdolności do czynności prawnych pełnomocnika).

Pełnomocnictwo może zostać udzielone wyłącznie osobie, która ma pełną lub ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Osobą o ograniczonej zdolności do czynności prawnych jest osoba małoletnia, która ukończyła lat 13, oraz osoba pełnoletnia ubezwłasnowolniona częściowo (art. 15 i 16 k.c.), a także osoba pełnoletnia, wobec której w postępowaniu o ubezwłasnowolnienie ustanowiono doradcę tymczasowego (art. 549 § 1 k.p.c.).

Wydaje się, że udzielenie pełnomocnictwa takim osobom powinno - z uwagi na interes mocodawcy - dotyczyć tych czynności prawnych, których osoba o ograniczonej zdolności do czynności prawnych może dokonać samodzielnie, bez zgody przedstawiciela ustawowego. Jednakże ze względu na to, że skutki prawne czynności realizują się bezpośrednio po stronie mocodawcy, dopuszczalne jest udzielenie pełnomocnictwa osobie o ograniczonej zdolności do czynności prawnych obejmującego umocowanie do czynności, która wymaga pełnej zdolności do czynności prawnych (o ile taką zdolność posiada mocodawca).

Z przepisu art. 100 k.c. wynika, że pełnomocnikiem nie może być osoba niemająca zdolności do czynności prawnych (art. 12 k.c.). Pełnomocnictwo udzielone takiej osobie należy uznać za nieważne jako sprzeczne z ustawą (art. 58 § 1 k.c.). Czynność prawna dokonana przez osobę niemającą zdolności do czynności prawnych jest bezwzględnie nieważna, niezależnie od tego, czy dokonuje ona tej czynności we własnym imieniu, czy w imieniu innej osoby. Wniosek taki zdaje się wynikać z kategorycznego brzmienia art. 14 § 1 k.c. W takiej sytuacji nie znajduje zastosowania art. 103 k.c. Mocodawca nie może więc potwierdzić czynności prawnej dokonanej przez takiego pełnomocnika. Pozostaje mu w zasadzie ponowne samodzielne dokonanie takiej czynności.

Reasumując, w ocenie DDR możliwe jest udzielenie ważnego pełnomocnictwa obok osoby pełnoletniej posiadającej pełną zdolność do czynności prawnych także osobie małoletniej, która ukończyła lat 13, oraz osobie pełnoletniej ubezwłasnowolnionej częściowo (art. 15 i 16 k.c.), a także osobie pełnoletniej, wobec której w postępowaniu o ubezwłasnowolnienie ustanowiono doradcę tymczasowego (art. 549 § 1 k.p.c.), przy założeniu pełnej zdolności do czynności prawnych mocodawcy.